Raadsmededeling openbaar

Nummer	:	170-2021
Datum	:	1 oktober 2021
B&W datum	:	
Beh. Ambtenaar	:	P. Ikink
Portefeuillehouder	:	mr. A.B. Stapelkamp
Onderwerp	:	Vragen diverse fracties over de Beleidsnota Ondermijning in de gemeente Aalten, Van beeld naar aanpak.

Aanleiding:
Naar aanleiding van ons raadsvoorstel tot het vaststellen van de beleidsnota Ondermijning in de gemeente Aalten - Van Beeld naar Aanpak - hebben de fracties CU, GB en VVD schriftelijke vragen ingediend. Door middel van deze raadsmededeling worden die vragen beantwoord.

Inhoud mededeling:

Vragen CU:

Vraag 1.
Er wordt gerefereerd aan een ondermijningsbeeld uit 2019. Was het niet raadzaam geweest om deze eerst te actualiseren alvorens beleid op te stellen?
Antwoord.
De kennis in 2019 over het onderwerp ‘ondermijning‘ binnen onze organisatie was minimaal. Het ondermijningsbeeld uit 2019 moet dan ook worden gezien als een startpunt van een brede bewustwording ten aanzien van het thema ‘ondermijning’.
Het betreft nog een vrij actueel beeld uit 2019. Het RIEC wijst ons in dit ondermijningsbeeld op de specifieke omstandigheden die onze gemeente aantrekkelijk maakt voor criminelen. Het RIEC doet de gemeente naar aanleiding van haar bevindingen een aantal algemene aanbevelingen, zowel beleidsmatig als organisatorisch.
De resultaten van het ondermijningsbeeld heeft het college gebruikt als input voor o.a. het lokale veiligheidsbeleid. Door de intensivering van de aanpak krijgen we een beter en veelomvattender beeld van de illegale activiteiten binnen onze gemeente. Met betrekking tot het onderwerp ‘ondermijning’ komen er steeds meer signalen en veranderde inzichten, waardoor gaandeweg het proces het beeld steeds wordt bijgesteld.

Vraag 2.
Wat zijn de consequenties van het vaststellen van dit beleid?
Antwoord.
Het college is feitelijk het bevoegde gezag voor wat betreft de aanpak van ondermijning. In het Raadsprogramma 2018-2022 vraagt u nadrukkelijk aandacht voor de aanpak van ondermijning. Daarbij betreft het ook een beleidskader, waarvan wij het belangrijk vinden dat dit - in de gezamenlijke strijd tegen ondermijning – door alle afzonderlijke bestuursorganen binnen onze organisatie wordt gedragen. De raad kan zo bovendien ook haar gedachten en wensen meegeven voor de verdere uitbouw van ons beleid.

Vragen GB:

Vraag 1.
Blz. 4: “de gemeente Aalten is één van de veiligste gemeenten in de regio en in het land …”. Waarop is deze uitspraak gebaseerd? Kunt u dit met recente cijfers onderbouwen?
Antwoord.
Deze uitspraak is gebaseerd op de rapportages van de politieregio Noord- en Oost-Gelderland. Daarnaast geeft ook de jaarlijkse Misdaadmeter (landelijk onderzoek) van het Algemeen Dagblad inzicht over de veiligheid binnen individuele gemeenten. De laatste cijfers van het CBS laten dit ook zien. https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83648NED/table?ts=1632772513330

Vraag 2.
Blz. 8: “Hierbij moet worden opgemerkt dat de gemeente Aalten hierin niet (negatief) opvalt ten opzichte van andere regiogemeenten.” Kunt u ook dit met recente cijfers onderbouwen?
Antwoord.
Deze uitspraak is afkomstig van het RIEC (Regionaal Informatie- en Expertise Centrum). Op basis van een convenant met deelnemende handhavingspartners beschikt het RIEC over veel informatie afkomstig van gemeenten, de politie, het OM en de belastingdienst.
Het RIEC Oost Nederland heeft de afgelopen jaren (regionale) ondermijningsbeelden voor elke gemeente gemaakt. Het RIEC weet wat er landelijk en regionaal op het gebied van ondermijning speelt.
Zie tevens de beantwoording bij vraag 1.

Vraag 3.
Op blz. 11 staat dat de gemeente een Intern Meldpunt Ondermijning heeft ingericht. Kunt u ons cijfers geven van het aantal meldingen en de soort melding?
Antwoord.
Neen, (vermoedens van) ondermijnende activiteiten laten zich moeilijk meten in cijfers. Het zijn vaak “opvallende dingen”, gebaseerd op de professionele intuïtie van onze medewerkers. De meldingen m.b.t “opvallende dingen” komen uit alle geledingen van onze organisatie.

Vraag 4.
Blz. 16: project Ariadne – de onrechtmatige bewoning dient per 1 januari 2022 beëindigd te zijn. Wat is op dit moment de status hiervan?
Antwoord.
Ten aanzien van het bestuurlijke traject voor camping Karpermeer is de bezwaar en beroepsprocedure afgerond. De exploitant heeft zich neergelegd bij de opgelegde last onder dwangsom en toegezegd zelf actief mee te werken aan de beëindiging van het onrechtmatig gebruik. Verdere besluitvorming hieromtrent moet nog plaatsvinden, maar een hercontrole begin volgend jaar ligt voor de hand.

Vraag 5.
Blz. 21: Wat kunnen de consequenties zijn van het herijken van het Bibob-beleid?
Antwoord.
Als het college de wet Bibob toepast op een vergunningaanvraag betekent dit dat bij de vergunningaanvraag inzicht moet worden gegeven in de financiële administratie, de eigendomsverhoudingen en de herkomst van het vermogen van de aanvrager. Het bestuursorgaan kan in iedere fase van het onderzoek om aanvullende stukken vragen. Onderzocht wordt of de financiering uit legitieme bron afkomstig is. Voorkomen wordt dat misbruik wordt gemaakt van de diensten van de gemeente en de positie van bonafide ondernemers wordt versterkt. Op dit moment wordt standaard slechts een Bibob-toets uitgevoerd bij alcoholvergunningen, bij exploitatievergunningen en voor de grotere campings en B&B’s. Het is zoals deze nota aangeeft de bedoeling om in lijn met de recente wetswijziging en de afspraken in de driehoek Achterhoek bij meer besluiten van het college een Bibob-toets uit te voeren.

Vraag 6.
Blz. 28: De beleidsnota geeft een goed overzicht van de uitgevoerde en gewenste acties. Is het mogelijk om een overzicht te krijgen van de geplande acties inclusief het tijdspad?
Antwoord.

- Week van de Ondermijning: maandag 11 oktober t/m vrijdag 15 oktober;
- gebiedsanalyse RIEC m.b.t. buitengebied: 4e kwartaal 2021;
- gebiedsanalyse RIEC m.b.t bedrijventerrein: 4e kwartaal 2021;
- herijking Bibob-beleid: 4e kwartaal 2021;
- Groene Nacht: 4e kwartaal 2021;
- hercertificering Keurmerk Veilig Ondernemen voor Bedrijventerreinen: 4e kwartaal 2021;
- certificering Keurmerk Veilig Ondernemen voor Buitengebied: 2022;
- scholing medewerkers (in regionaal verband): eind 2021/begin 2022;
- Weerbaarheidsscan: 2022;
- Datalab GO: eind dit jaar/begin volgend jaar worden de eerste producten opgeleverd;
- Beleidsplan Mensenhandel (regionaal): 2022.

Vragen VVD:

Vraag 1.
Pagina 3: Datagedreven analyses: in hoeverre ontstaat hierdoor het risico profilering?
Antwoord.
Data is voor gemeenten een hulpmiddel, waarmee ontwikkelingen en signalen vanuit de samenleving beter kunnen worden beoordeeld. De dashboards hebben een signaalfunctie. Opvallende informatie over branches en activiteiten wordt aangegeven en kan aanleiding geven tot verder onderzoek. Data wordt op een AVG- en privacy verantwoorde manier ingezet. Gegevens zijn niet op persoonsniveau te herleiden.

Vraag 2.
Pagina 8/ 25: Mensenhandel Overbewoning door arbeidsmigranten: hoe vaak is dat geconstateerd de afgelopen 2 jaar en wat is ertegen gedaan?
Pagina 8: welke oververtegenwoordiging in branches zien we?
Pagina 8: is uit de controles in de parken gebleken dat er sprake was van ondermijning uitgezonderd illegale bewoning?
Antwoord.

Mensenhandel overbewoning door arbeidsmigranten:
In september 2020 heeft er een integrale controle plaatsgevonden in samenwerking met de politie, brandweer en Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Tijdens deze controle zijn twee illegale arbeidsmigranten aangetroffen, die niet beschikten over een verblijfs- en werkvergunning voor Nederland. Zij zijn teruggestuurd naar het land waarvoor zij wel de benodigde vergunningen hadden. In het kader van de LAA (Landelijke Aanpak Adreskwaliteit) worden er regelmatig adressen gecontroleerd, waar ook het aspect arbeidsmigranten wordt meegenomen.

Oververtegenwoordiging branches:
Op basis van gegevens van het CBS blijkt dat de het aantal kappers binnen onze gemeente boven het landelijk gemiddelde ligt. De input is slechts gebaseerd op basis van gegevens van het CBS. Deze informatie zegt natuurlijk op zich nog niets, het is alleen nog maar een signaal.

Signalen ondermijning op gecontroleerde parken:
Antwoord is ja. Bij beide parkcontroles zijn signalen opgepakt. In het kader van de privacy dan wel politiegegevens kunnen hierover geen nadere mededelingen worden gedaan.

Vraag 3.
Pagina 26: Welke gestructureerde acties worden er ondernomen om de blinde vlek in het buitengebied op te heffen?
Antwoord.
Dit jaar nog maakt het RIEC voor ons een gebiedsanalyse van het buitengebied. Ook zijn wij aangesloten bij het KVO-Buitengebied en van daaruit vindt er tussen de deelnemende partijen informatie-uitwisseling plaats. In dit verband organiseren we met alle partijen vanuit het KVO-Buitengebied de 'Groene Nacht' met de daarbij behorende controles.

Vraag 4.
Pagina 26: "willen we ook notarissen, makelaars, taxateurs (de zogeheten 'poortwachters') betrekken in de strijd om witwassen en fraude bij onroerend goed transacties te voorkomen." Wat bedoelt u hier? Al deze partijen hebben in het kader van de Wwft ook wettelijke verplichting al om te signaleren en te rapporteren.
Antwoord.
Uw stelling klopt. De bedoeling is om samen met buurgemeenten een voorlichtingsbijeenkomst te organiseren, aangezien makelaars, notarissen etc. ook gemeentegrensoverstijgend werken. Er kan dan over en weer informatie worden uitgewisseld, ervaringen worden gedeeld en gewerkt worden aan meer alertheid. Er zijn bovendien genoeg voorbeelden vanuit het land dat er ook onder deze beroepsgroepen personen zitten die hun taak niet altijd naar behoren vervullen.

Vraag 5.
Pagina 26 Leegstaande panden buitengebied: Hoe vaak vinden deze integrale controles plaats, zijn hiermee al successen geboekt?
Antwoord.
Op basis van de zogenaamde Stoppersregeling heeft de ODA in kaart gebracht welke agrarische bedrijven per 1 januari 2020 gestopt zijn. Deze bedrijven worden allemaal door de ODA bezocht. Dit is nagenoeg afgerond.
De bedoeling is dat de gemeentelijke toezichthouders en de wijkagenten tijdens hun surveillance toezicht houden op de leegstaande panden.
Tijdens de Week van de Ondermijning is het de bedoeling dat gemeente, politie en ODA, mede aan de hand van de 'lijst van Stoppers', controles in het buitengebied uitvoert. Daarbij worden burgers en ondernemers ook preventief benaderd voor de gevaren van georganiseerde criminaliteit in het buitengebied, bijvoorbeeld ten aanzien van het verhuren van schuren.

Vraag 6.
Is het meldpunt Meld Misdaad Anoniem voldoende bekend voor inwoners of is meer voorlichting nodig of een lokaal loket?
Antwoord.
Het is belangrijk dat inwoners en ondernemers zich bewuster zijn van ondermijning en weten dat ze met eventuele signalen terecht kunnen bij MMA. We zien gelukkig de laatste tijd binnen onze regio een belangrijke toename van het aantal anonieme meldingen. Dat geldt met name voor druggerelateerde meldingen. De gemeente Aalten heeft zich inmiddels ook bij MMA aangemeld.
De gemeente organiseerde in mei 2021, in samenwerking met het CCV, IKAD, politie en MMA, online de voorlichtingsavond "KIEK UUT" voor ondernemers en belangstellenden over ondermijnende criminaliteit.

Gelijksoortige informatieavonden worden z.s.m. voor inwoners en ondernemers in het buitengebied georganiseerd. MMA heeft haar medewerking weer toegezegd. Wanneer het weer vanwege corona verantwoord is zullen deze bijeenkomsten op locatie en in fysieke vorm worden georganiseerd.
In de week van de Ondermijning komt het thema MMA nadrukkelijk aan de orde. Ook blijven wij hieraan extra aandacht besteden in de huis-aan-huisbladen.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:
N.v.t.

Fractie ChristenUnie

Beleidsnota ondermijning

1. Er wordt gerefereerd aan een ondermijningsbeeld uit 2019. Wat het niet raadzaam geweest om deze eerst te actualiseren alvorens beleid op te stellen?
2. Wat zijn de consequenties van het vaststellen van dit beleid?

Fractie GemeenteBelangen

	1. Voorstel Ondermijning
	Beleidsnota Ondermijning in de gemeente Aalten
1	*Blz. 4: "de gemeente Aalten is één van de veiligste gemeenten in de regio en in het land …". Waarop is deze uitspraak gebaseerd? Kunt u dit met recente cijfers onderbouwen?*
2	*Blz. 8: "Hierbij moet worden opgemerkt dat de gemeente Aalten hierin niet (negatief) opvalt ten opzichte van andere regiogemeenten." Kunt u ook dit met recente cijfers onderbouwen?*
3	*Op blz. 11 staat dat de gemeente een Intern Meldpunt Ondermijning heeft ingericht. Kunt u ons cijfers geven van het aantal meldingen en de soort melding?*
4	*Blz. 16: project Ariadne – de onrechtmatige bewoning dient per 1 januari 2022 beëindigd te zijn. Wat is op dit moment de status hiervan?*
5	*Blz. 21: Wat kunnen de consequenties van het herijken van het Bibob-beleid?*
6	*Blz. 28: De beleidsnota geeft een goed overzicht van de uitgevoerde en gewenste acties. Is het mogelijk om een overzicht te krijgen van de geplande acties inclusief het tijdspad?*

Fractie VVD

ONDERWERP	**Voorstel tot vaststelling van de Beleidsnota Ondermijning in de gemeente Aalten**
Vragen	
1.	Pagina 3: Datagedreven analyses: in hoeverre ontstaat hierdoor het risico profilering?
2.	Pagina 8/ 25: Mensenhandel Overbewoning door arbeidsmigranten : hoe vaak is dat geconstateerd de afgelopen 2 jaar en wat is er tegen gedaan? Pagina 8: welke oververtegenwoordiging in branches zien we? Pagina 8: is uit de controles in de parken gebleken dat er sprake was van ondermijning uitgezonderd illegale bewoning?
3.	Pagina 26: Welke gestructureerde acties worden er ondernomen om de blinde vlek in het buitengebied op te heffen?
4.	Pagina 26: “willen we ook notarissen, makelaars, taxateurs (de zogeheten ‘poortwachters’) betrekken in de strijd om witwassen en fraude bij onroerend goed transacties te voorkomen.” Wat bedoelt u hier? Al deze partijen hebben in het kader van de Wwft ook wettelijke verplichting al om te signaleren en te rapporteren.
5.	Pagina 26 Leegstaande panden buitengebied: Hoe vaak vinden deze integrale controles plaats zijn hiermee al successen geboekt?
6.	Is het meldpunt Meld Misdaad Anoniem voldoende bekend voor inwoners of is meer voorlichting nodig of een lokaal loket?